

 Aydin Batur

folklorame

SPAS JI BO
ALÎKARÎYA WAN

Aydin Batur
Bîrgun Uzûm
DÎHA
Dûrzan Cîrano
Evdîrehman Gok
Ferhat Arslan
Îskan Altin
Jîyan Ozkan
Lokman Rehîmî
Mamo Burhan
Mazlûm Sîyabend
Mûrat Adiyaman
Qedrî Esmer
Refik Tekîn
Tehsîn Baravî

Kovara folklorê ya sê mehane

Sal: 3

Hejmar: 9

Xwedî: Li ser navê Weqfa Mezopotamyayê, Selîm Olçer

Berpîrsa Nivîsan: Gevrîye Atli

Edîtor: Eşref Keydanî

Redaksîyon: Evîndar Şevîn

Desteya Weşanê:

Celîlê Celîl

Bêrîvan Matyar

Elîf Gunduz

Mem Mukrîyanî

Zîya Mukrîyanî

ISSN: 2667-6443

Grafîk: Sevînc Adiyaman

Fotoyê bergê pêş: Lokman Rehîmî

Fotoyê bergê paş: Mûrat Adiyaman

Navnîşan: Weqfa Mezopotamyayê

Mezopotamya Eđitim Bilim Sanat Sađlık ve Kùltùr Vakfı

İktisadi İřletmesi

Urfa Yolu Üzeri, Serhat Plaza A/blok

Kat: 11 No: 29 Kayapınar/Diyarbakır

Sertifika No: 42382

Çapxane: Aliođlu Matbaacılık Bas. Yay. ve Kađ. San. Tic. Ltd. Őti.

Orta Mah.Fatin Rùřtù Sk. No: 1-3/A Bayrampařa-İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

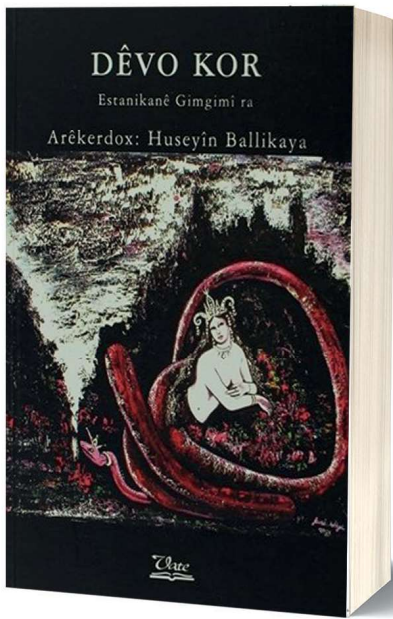
Sertifika No: 16919

TÊKILÎ

folklorame@gmail.com ✉

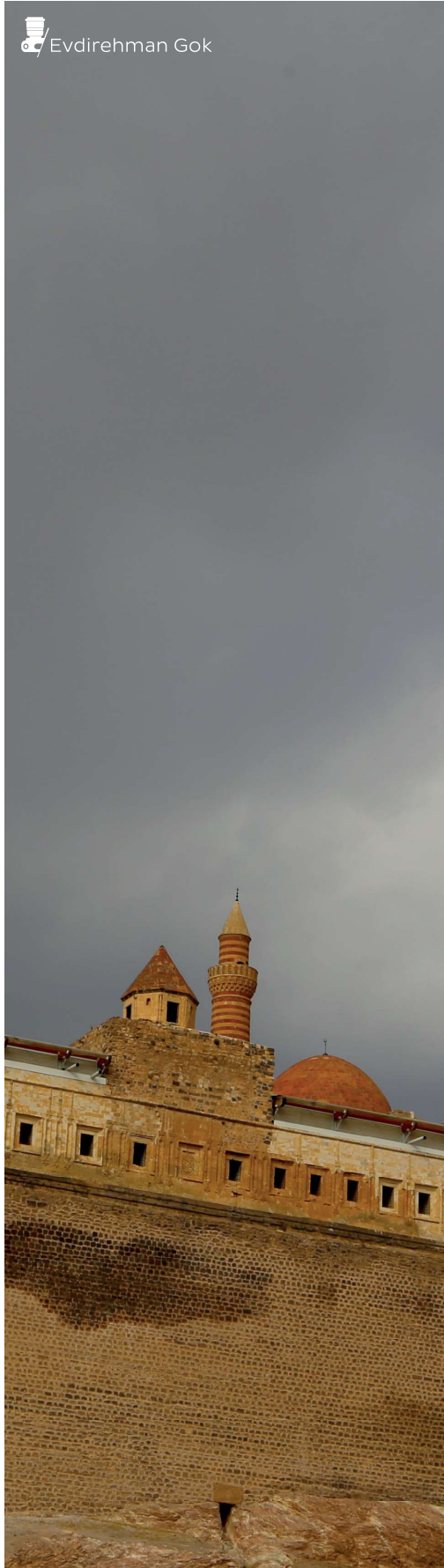
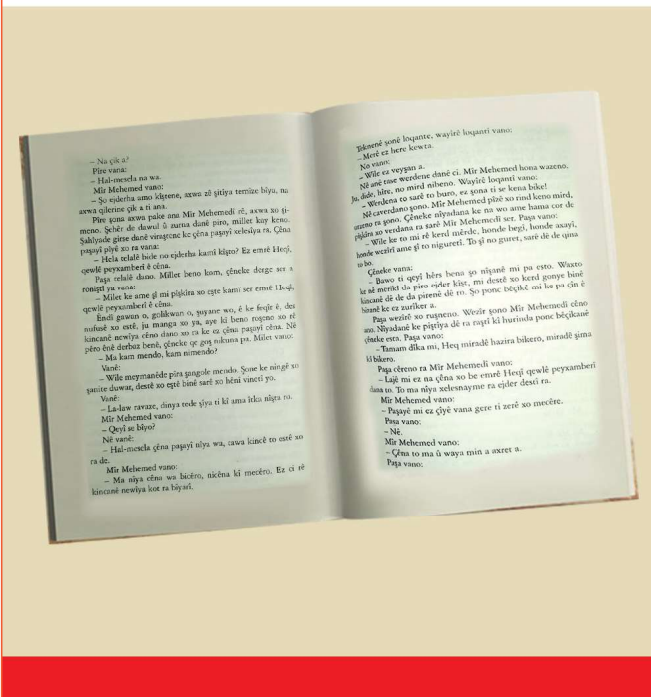
folklorame 🐦 📷 📺 📱

Her nivîskar ji nivîsa xwe
berpîrsiyar e.

Kitabo Pêşnîyazkerde

Nameyê Kitabî: Dêvo Kor
 (Estanikanê Gimgimî ra)
 Arêkerdiox: Huseyîn Ballikaya
 Weşanxane: Weşanxaneyê Vateyî

Naverok

- 5 Ji edîtorî
- 6 Xewre, **Zîya Mukrîyanî**
- 8 Jimartok û lihevanînokên Devera Qelqelîyê, **Mehmet Yildirimçakar**
- 11 Efsaneya Mem Şivanê Mîrê Mirazan, **Zeynep Yaş**
- 14 Rêwresmî Zemawendî Pîrî Şalyar, **Lokman Rehîmî**
- 18 Ehmed û mahr, **Hikmet Yildiz**
- 26 Li gor teorîya etnosebolîzmê Destana Kawayê Hesinkar, **Bawer Erîşen**
- 32 Bawerîyên gelêrî yê Agirîyê, **Fatma Şahîn**
- 37 Beytên sedsalyên navîn, **Nûrê Cewarî**
- 42 Her kes û şîrê xwe, **Kurdjan Sorî**
- 55 Hemîs, **Şehrîban Matyar**
- 57 Mamikên Berîya Mêrdînê, **Mihemedê Pîrê**
- 61 Tembelê Bexdayê, **Jîyan Ozkan**
- 67 Jîn û berhemên folkloras Hecî Ce'fer, **Cemîl Şêlazî**
- 70 Nexweşî, dermanên nexweşîyan û awayên dermankirinê yê berê li Qerejdaxê, **Mehpûs Serhedî**
- 77 Behlûl û meselokên wî li Herêma Torê, **Elif Gun**
- 79 Xaçepirsa folklorê, **Oktay Altûn**
- 80 Yomsiz Yomsiz i, **Hatîce Aktay-Helbest Çetîn**
- 81 Beyta Feqe û Xecê, **Yûsif Hêşetî**
- 85 Danasîna pirtûka “Lîstikên Biçûk û Mezinan Li Deşta Mêrdînê”, **Alan Pîrê**
- 90 Rostemê Zal û Selmanê Sindî, **Vîldan Sevîm**
- 99 Lihevanînokek ji Geverê, **Rojbîn Tekîn**
- 100 Rûvês, **Ayela Zarto**
- 106 Kilama Şerê Sêkanîya, **Elif Gunduz**

Ji edîtorî

Mizgînîya me li we, şîrîna ber dilê we Folklorî Me çap bû. Hejmara 9ê li me hemûyan pîroz be. Folklorî Me ket sêsalîya xwe. Ev sê sedsal in (1711) ku keresteyên folklorî kurdî tîn berhevkerin. Folklorî Me jî hewl dide ku bibe navgîna parastin, belavkerin û vejandina folklorî kurdî. Hejmara 9ê mîna kulîlkeka biharîn zîl da, geş bû, xwe xemiland û li benda we xwînerên hêja ye.

Hejmara 9ê bi xwarina 'Xewre'yê dest pê dike û bi kilameka Pasûrê bi dawî dibe. Dîsa nivîsên ji beşên curbicur yê folklorê di kovarê da cihê xwe girtine. Di vê hejmarê da lêkoler Cemîl Şêlazî bi karekî giring rabûye, jînameya lêkoler û berhevkar Hecî Ce'ferî amade kirîye û lîsteya tekûz ya berhemên wî daye. Li gorî me, divê kurd bêtir qîmetê bidin xemxurên çand û kelepura xwe. Divê wexta ew li heyatê ne, em qîmetê bidin van lêkoler û hêjayan da ew jî hest bikin ku xelk qîmeta karê wan dizane. Û bi vî awayî em wan nas bikin û ew jî li karê xwe sor bibin. Berhevkar Mehpûs Serhedîyî, dîsa konê xwe li Qerej-daxê danîye û ew bi rêbazeka cuda behisa xaleka taybet ya folklorî kurdan dike. Serhedî berê xwe daye hekîmîya gelêrî.

Kurdîstana me welatekî kevnar e ku rehên wê xwe qewî bera erdê dane. Her reheka wê gencîneyek e ku tijî ye bi destan û efsane û xeberoşk û stranên. Berhevkar û lêkolerên folklorî kurdî li gund û bajaran digerin, ji qunc û goşeyên jibîrkirî van gencîneyan didin hev. Berhevkar Kurdjan Sorî, Hikmet Yildiz, Jîyan Ozkan û Vîldan Sevîmê ji herêmên xwe xeberoşkên balkêş berhev kirine ku mirov ji xwendin û guhdarkirina wan tîr nabe. Her yek bi devokeka cuda, peyv û qalibên cuda, şîret û hikmetê di wan da veşartî; mirov heyîrî dimîne. Ayela Zartoyê wekî her car li ser riwekên Kurdîstanê nivîsîye ku îcar jî riweka ku qal kirîye heyranên wê pir in û wext jî tam ew wext e ku hûn herin berhev bikin û bixwin.

Li gel van nivîs û nivîskarên navborî hin berhevkar û lêkolerên nû jî hatine civata me, em li ser navê xwe û we xwîneran xêrxatinê didin wan û serkeftinê ji wan ra dixwazin. Lokman Rehîmî, Mihemedê Pîrê, Alan Pîrê, Rojbîn Tekîn, Nûrê Cewarî û Bawer Erîşen nivîskarên nû yê vê hejmarê ne. Kevir bi kevir bilind dibe qûça me, em spasdar in ku wan jî kevirên destên xwe danîn ser qûça me û qûç bilindtir bû.

Heta hejmareka din bimînin di xêr û xweşî û geşîyê da. Cejna we ya remezanê û cejna zîmanê kurdî pîroz be.

Eşref Keydanî

